

BEVEZETÉS

Mi az Apriori algoritmus?

- Egy adatbányászati algoritmus **asszociációs szabályok keresésére**.
- Azonosítja a **gyakran együtt előforduló elemeket** egy nagy adathalmazban.

Hol használják?

- Leggyakrabban: bevásárlókosár-elemzés (szupermarketek, e-kereskedelem).
- Csalásfelismerés (banki tranzakciók).
- Orvosi diagnosztika (tünetek és betegségek kapcsolatai).
- Weboldalak elemzése (milyen tartalmak érdeklik a felhasználókat).

ELŐNYÖK ÉS HÁTRÁNYOK

Egyszerű és könnyen érthető algoritmus.

Kiválóan alkalmas üzleti elemzésre (pl. ajánlórendszerek).

Hátrányok

Előnyök

Nagy adathalmazoknál lassú, mert sok kombinációt kell kiszámítani.

Sok irreleváns szabályt generálhat, amelyeket szűrni kell.

ALAPFOGALMAK

Gyakori elemhalmazok: Azok az elemek, amelyek gyakran szerepelnek együtt a tranzakciókban.

Support: Egy elemhalmaz előfordulásának aránya az összes tranzakcióhoz képest.

$$\text{support}(A) = \frac{A - t \text{ tartalmazó tranzakciók száma}}{\text{összes tranzakció száma}}$$

Confidence: Ha A megtörténik, milyen gyakran követi B?

$$\text{conf}(A \Rightarrow B) = \frac{\text{support}(A \cup B)}{\text{support}(A)}$$

Lift: A és B mennyire kapcsolódnak egymáshoz?

$$\text{lift}(A \Rightarrow B) = \frac{\text{conf}(A \Rightarrow B)}{\text{support}(B)}$$

ALGORITMUS LÉPÉSEI

1. Paraméterek megválasztása

2. Összes gyakori 1-es méretű elemhalmaz megkeresése

3. Kombináljuk a gyakori halmazokat, hogy nagyobbakat kapjunk.

4. Szűrjük ki a ritka elemhalmazokat.

5. Hozzuk létre az asszociációs szabályokat.

6. Értékeljük a szabályokat *confidence* és *lift* alapján.

PÉLDA

Tranzakció sorszáma	Vásárolt termékek
T1	A, B, C
T2	A, B
T3	A, B, C
T4	C
T5	A, C

Adottak a fenti tranzakciók. Keressük ki a ritka elemhalmazokat. Hozzuk létre az asszociációs szabályokat. Értékeljük a szabályokat *confidence* és *lift* alapján.

PARAMÉTEREK MEGVÁLASZTÁSA

Tranzakció sorszáma	Vásárolt termékek
T1	A, B, C
T2	A, B
T3	A, B, C
T4	C
T5	A, C

Választott paraméterek:

- **Minimum support érték:** 50%, azaz a terméknek a tranzakciók legalább 3/5-ben szerepelnie kell.
- **Minimum confidence érték:** 70%.

GYAKORI ELEMHALMAZOK ELŐÁLLÍTÁSA

Tranzakció sorszáma	Vásárolt termékek
T1	A, B, C
T2	A, B
T3	A, B, C
T4	C
T5	A, C

Számoljunk *support* értéket. Ami 0.5 alatt lenne, azt eldobnánk.

Termék	Support (%)
A	$4/5 = 0.8$ (80%)
B	$3/5 = 0.6$ (60%)
C	$4/5 = 0.8$ (80%)

GYAKORI ELEMHALMAZOK ELŐÁLLÍTÁSA

Tranzakció sorszáma	Vásárolt termékek
T1	A, B, C
T2	A, B
T3	A, B, C
T4	C
T5	A, C

Számoljunk *support* értéket 2-es párokra. {B, C} nem üti meg a min. *support*-ot, eldobjuk.

Termék	Support (%)
A, B	$3/5 = 0.6$ (60%)
A, C	$3/5 = 0.6$ (60%)
B, C	$2/5 = 0.4$ (40%)

 pruning!

GYAKORI ELEMHALMAZOK ELŐÁLLÍTÁSA

Tranzakció sorszáma	Vásárolt termékek
T1	A, B, C
T2	A, B
T3	A, B, C
T4	C
T5	A, C

Számoljunk *support* értéket 3-as párokra. Mivel az egyetlen generálható érték az {A, B, C}, azonban {B, C} már nem gyakori, így garantált, hogy ez sem lesz az. Csak olyanokat generálunk, amelyek részhalmazai gyakoriak. Ha ilyet nem tudunk, megállunk.

Termék	Support (%)
A, B, C	$2/5 = 0.4$ (40%)

ASSZOCIÁCIÓS SZABÁLYOK GENERÁLÁSA

Mivel csak a 2-es csoportokban volt a min. *support*-ot meghaladó csoport, így azokat vizsgáljuk.

1. $A \rightarrow B$:

$$\text{conf}(A \Rightarrow B) = \frac{\text{support}(A \cup B)}{\text{support}(A)} = \frac{0.6}{0.8} = 0.75$$

2. $A \rightarrow C$:

$$\text{conf}(A \Rightarrow C) = \frac{\text{support}(A \cup C)}{\text{support}(A)} = \frac{0.6}{0.8} = 0.75$$

Meg lehet vizsgálni a fordított eseteket is ($B \rightarrow A$), ebben az esetben a *confidence* 100% lesz. $C \rightarrow A$ esetén ugyanúgy 0.75 lesz.

Mindegyik meghaladta a minimális 70%-os *confidence* értéket.

VÉLETLEN EGYBEESÉS?

Hogy megbizonyosodjunk, valóban nem véletlenül alakultak így a vásárlások, tudunk *lift* értéket számolni. Azaz vizsgáljuk meg mennyire erős a kapcsolat. Ha a:

$lift > 1 \rightarrow$ akkor a két termék közötti kapcsolat **erősebb**, mint amit véletlenszerűen várnánk.

$lift \leq 1 \rightarrow$ nincs erős kapcsolat a két termék között: **függetlenek** egymástól.

Például:

$$lift(A \Rightarrow B) = \frac{conf(A \Rightarrow B)}{support(B)} = \frac{0.75}{0.6} = 1.25 > 1, \text{ tehát erős kapcsolat van közöttük.}$$

$$lift(A \Rightarrow C) = \frac{conf(A \Rightarrow C)}{support(C)} = \frac{0.75}{0.8} = 0.9 < 1, \text{ tehát egymástól függetlenek, véletlenszerűek.}$$